

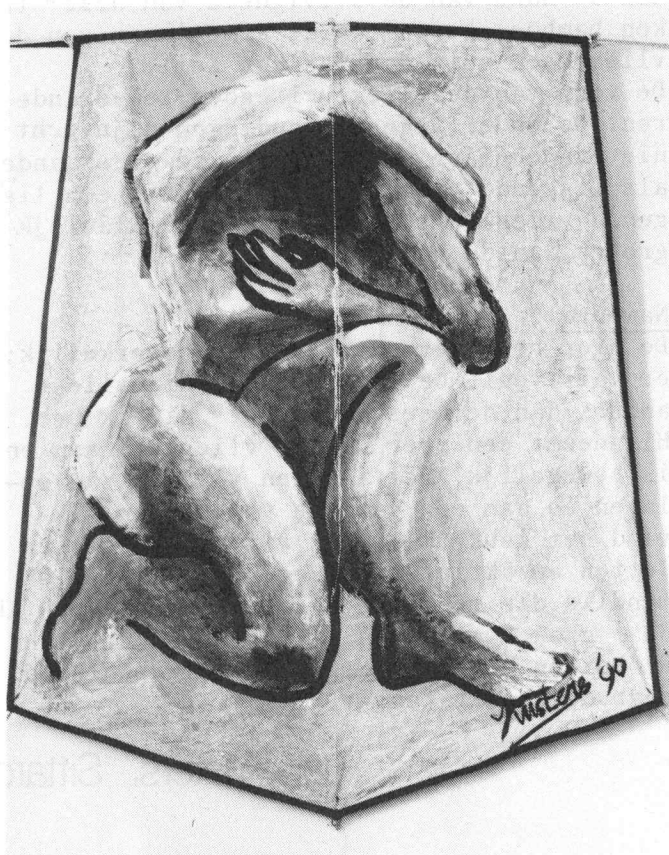
Eerst naaien we op alle hoekpunten een stukje dacronband als versterking. Ook in de extra aangebrachte tunnel in de neus komt in het midden een versterking. Daar maken we namelijk een gat in de tunnel voor de slang bevestiging van de staander aan de neusligger. Het tyvekzeil zoom ik af met biaisband. Dit heeft wat rek en kan zo met het tyvek mee vervormen.

Op de 5 hoeken naai ik een lus met een ring om later de bevestiging aan het zeil mee te maken. Midden in de strook van de tunnel snij ik met een soldeerbout een gat van 5 x 3 cm.

Tunnel naaien

We zagen de stokken op maat. Ik gebruikte 6 of 9 m raminhout. Over de stokken wordt in de toelichting meer gezegd. De neusligger steekt links en rechts flink uit (10-20 cm). Ook de kruisstokken steken aan de staartzijde wat uit. Van versterkt kunststofslang maak ik de drie koppelstukken waarmee de staander en de diagonalen aan de neusligger komen. Het middelste stuk slang voor de staander doorboren we recht. De twee stukjes slang voor de diagonalen doorboren we schuin zodat de slangen in de richting van de hoekpunten wijzen. Nu zetten we de stokken er in. De neusligger gaat door de tunnel. Als hij bij het gat in het midden komt schuiven we het haakse verbindingsstuk over de stok. De andere verbindingsstukken gaan over de uiteinden die uit de tunnel steken. Alle uiteinden van de stokken zagen we in, zodat touwtjes met knoopjes, er in kunnen haken. Als de stokken op hun plaats zitten knopen we de kruising even met een veter aan elkaar. Daar waar de toompunten in het zeil komen naaien we er een ringetje in. Het middelste toompunt komt bij de kruisende stokken. Dat punt tekenen we, evenals het onderste toompunt, af. Nu kunnen de stokken weer uit de vlieger. Ik maak een korte snede in het zeil (2 à 3 cm lang). Dwars op die snede naaien we dan een stukje dacronband dat door een ringetje steekt. Het stukje band voorkomt verder inscheuren van het zeil en aan het nu los bewegende ringetje kan aan de buikzijde de toom worden vastgezet. Aan de rugzijde komen veters die we rond de kruising knopen.

In principe is de vlieger nu af. Ik maak de diagonalen meestal deelbaar op de kruising. De toomafstelling is nogal variabel, de lengten staan in de tekening.

Toelichting

Het basis principe van de vlieger is erg eenvoudig, alleen wordt het vlieggedrag sterk beïnvloed door de keuze van de stokken. Met sterke, onbuigzame stokken heeft de vlieger een staart nodig. Bij wat soepelere stokken buigen we de neusligger met een spantouw. De vering van de diagonalen zorgt voor verdere stabiliteit. In de bouwbeschrijving geef ik al twee diktes van de stokken aan. De dunne stokken kunnen maar weinig wind hebben en breken snel, maar de vlieger is speels in de lucht en vliegt geweldig. Met de dikkere stokken is een staart nodig. Dit is niet zo on-Japans als menigeen denkt; in de genoemde documentaire waren vele vliegers uitgerust met een verlengde staander waaraan enkele touwen vastzaten. Dit levert een uitermate effectieve staart op. Ik heb nog niet geëxperimenteerd met kunststof stokken. RF-buis $\varnothing$ 6 mm zou wel eens prima kunnen zijn! Bamboe is ook bruikbaar, al wordt dan de werkvolgorde anders. Eerst de stokken splijten. Ik snij de kop van een ronde bamboestok kruislings in, dan druk ik twee plankjes in de spleten en splijt de stok in één keer in vier delen.